

Nieuwsbrief 2015

Stichting Vrienden van de Traditiekamer MLD

Alles over de Traditiekamer MLD
vindt u op onze website
[www. traditiekamerMLD.nl](http://www.traditiekamerMLD.nl)

Opening Nationaal Militair Museum
door Koning Willem Alexander.

Donateursdag 2015 - woensdag 21 oktober

Van de voorzitter

Terugblikkend op het afgelopen jaar zijn er een aantal gebeurtenissen te vermelden die weliswaar niet direct met de Traditiekamer MLD hadden te maken, maar wel indirect.

Zoals de feestelijke opening in december van het prachtige **Nationaal Militair Museum** (NMM) te Soesterberg door de Koning. Bij deze gebeurtenis mocht ik (mede namens u) aanwezig zijn en het deed mij goed te zien dat er in de expositie zoveel MLD-erfgoed nadrukkelijk aanwezig is. Kijkt u maar eens naar de voorplaat van deze Nieuwsbrief: vlak naast de positie waar de koning de openingshandeling verrichtte springen een Seahawk, een Seafury en een Sikorsky S-58 in het oog. En achter de glaswand daarachter (niet zichtbaar op de foto) staan onder een royale overkapping een Atlantic en een Neptune, terwijl de Dornier Do24 K aan de andere kant van de riante hal een prominente plaats heeft gekregen. Hoe groot een museumhal ook is, er is altijd teveel om permanent te exposeren. Er moeten dus keuzes worden gemaakt en veel objecten (zoals ook “onze” Catalina, Lynx, Tracker en Agusta Bell) staan daardoor noodgewongen in opslag, wachtend op het moment dat er gewisseld wordt. Gelukkig zijn de drie laatstgenoemde toestellen ook in de Traditiekamer te bewonderen! Deze presentie tussen al het luchtmacht- en landmacht erfgoed onderstreept dat de MLD beslist niet vergeten is. Het museum is zeker de moeite waard om er eens een dag door te brengen en mocht u geen museumkaart hebben: net als bij het Marinemuseum is de toegang met een veteranenpas gratis.

Voor het Marinemuseum is er per 1 april j.l. met de overgang naar de overkoepelende Stichting Defensiemusea met name bestuurlijk veel veranderd. De voormalige krijgsmachtdeel-musea zijn daarmee “op afstand” gezet, zoals dat in jargon heet. Voor zover nu te overzien heeft deze verzelfstandiging geen directe gevolgen voor de Traditiekamer MLD, maar regeren is vooruitzien. Zo is er in 2006 (time flies!) een overeenkomst gesloten over het beheer van de “historische verzameling Marine Luchtvaartdienst”. Hoe deze afspraken moeten worden vertaald in de nieuwe situatie is nog niet duidelijk. Om eventuele problemen in de toekomst te voorkomen is daarom een zusterstichting van de “Stichting Vrienden van de Traditiekamer MLD” opgericht: de **Stichting Vrienden van de MLD**. Voor u, als donateur verandert er niets en het bestuur van beide stichtingen is identiek. In deze nieuwe stichting zijn alle activiteiten ondergebracht die niet direct te maken hebben met het beheer van de huidige collectie in de Traditiekamer en het gebouwencomplex op de Kooy, maar die er in de loop der jaren bij zijn gekomen. Dan moet u denken aan het geven van voorlichting en lezingen, de uitgave van boeken en het schrijven van artikelen, de organisatie van bijeenkomsten en reünies, de medewerking en presentie bij plechtigheden en ceremoniële aangelegenheden, de vertegenwoordiging in de stichting MiLu (St. veteranen en oudgedienden van de militaire luchtvaart), historisch onderzoek, onderzoek naar vliegtuigongevallen, het bijhouden van de gedenkrol MLD, het beheer van de bibliotheek en het foto- en filmarchief, enz. Allemaal dingen die belangrijk zijn om de geschiedenis van en kennis over de MLD over het

voetlicht te krijgen. De kerntaak van “de Traka” blijft echter ongewijzigd: in goed overleg met het Marmus de MLD-collectie beheren en verder uitbouwen.

We krijgen daarbij waar nodig professionele hulp, zoals momenteel bij de restauratie van de recent verkregen “**nalatenschap Vreede**”. Afgelopen zomer heeft Dirk-Jan Vreede, de oudste kleinzoon van de eerste commandant van de MLD, ons namelijk een bezoek gebracht vanuit Zweden. En hij kwam niet met lege handen! Hij schonk een aantal interessante voorwerpen uit de nalatenschap van zijn grootvader zoals diens courantenboek (zeg maar: financieel logboek), ponjaard, officierssabel, onderscheidingen, enz. Het is de bedoeling deze voorwerpen na restauratie in een vitrine bij het portret van Dirk Vreede in de hal die zijn naam draagt te exposeren.

De heer Dirk Jan Vreede op bezoek in de Traka.

Deze schenking toont weer eens aan hoe belangrijk het is om je vanuit een eendrachtig collectief te presenteren. Men weet ons daardoor goed te vinden, ook vanuit het buitenland wat al vaker bleek. Dat is belangrijk om versnippering van het MLD-erfgoed te voorkomen. Helaas zijn tijdens het ontmantelingsproces van het voormalige vliegveld Valkenburg een aantal herinneringsvoorwerpen spoorloos verdwenen. Wie weet bijvoorbeeld waar de opgezette Paradijsvogel uit de kajuit van de CMARPAT (een herinnering aan de Nieuw-Guinea periode van VSQ321) is gebleven? En zo zijn er nog meer voorwerpen “zoek”. Ze staan op foto en wij zullen niet aarzelen maatregelen te nemen als ze opeens ergens opduiken, maar het is wel sneu. Dat was een van de redenen om de hele collectie van de Traditiekamer nauwkeurig te beschrijven en met foto's op te nemen in het collectie informatie-systeem van het Marinemuseum. De beveiliging van onze objecten is dan ook een voortdurend punt van aandacht.

Een zekere weemoed overviel de bezoekers van het voormalige **MVKValkenburg** eind januari toen het voor het laatst mogelijk was om **afscheid van het vliegveld** te nemen. Een schrale troost is dat in de voorlopige bouwplannen een aantal namen voorkomen die herinneren aan het veelbewogen MLD-verleden van het terrein en er blijven waarschijnlijk

ook bepaalde gebouwen en landschapselementen behouden. Wij volgen de ontwikkelingen kritisch en hebben verzocht om inspraak bij de gemeente.

Een stuk uitbundiger was de recente indienststelling van het **Zr. Ms. Karel Doorman**, een voor marinebegrippen heel groot schip, vergelijkbaar met haar illustere voorganger, het vliegkampschip R 81. Met een max. waterverplaatsing van bijna 28.000 ton en een lengte van ruim 200 meter beschikt dit Joint Support Ship over voldoende ruimte voor vele NH-90's, Cougars en Chinooks. Dat het schip in een duidelijke behoefte voorziet blijkt wel uit het feit dat het voor de officiële indienststelling al twee keer op en neer moest pendelen naar de Westkust van Afrika om met medisch personeel en hulpgoederen de Ebola-crisis te helpen bestrijden. Dat de Eerste Officier van de Doorman (evenals de HTD) een MLD-er is helpt bij het maken van een afspraak om te overleggen waar het fraaie schaalmodel van “Hr. Ms. Rookverbod” - gemaakt door onze vrijwilliger Herman Witteveen - zal worden geplaatst. Wij leveren er natuurlijk een mooie, zeevaste vitrine bij!

Herman Witteveen met zijn model van de Karel Doorman.

Onze vrijwilliger Hans Rekveld kwam bij onderhoudswerkzaamheden aan de Neptune lelijk ten val maar is daarvan gelukkig goed hersteld. Omdat het aantal activiteiten gestaag toeneemt is het **bestuur** recent versterkt met Fred Noom, een doorgewinterde “Marpatter” en oud-cdt van VSQ320. Ali Vrijburg heeft recent het stokje als secretaris overgedragen aan Wilfred Muilwijk, een echte “rotorhead” en oud-cdt van VSQ 860.

Voor de viering van **100 jaar MLD in 2017** worden reeds voorzichtig plannen gemaakt. Wat ons betreft komt er in ieder geval een grote reünie en zijn er veel vliegtuigen uit de MLD-historie aanwezig. Bij de organisatie ervan zullen we de nodige ondersteuning leveren. Ondertussen wordt al gewerkt aan een **jubileumboek** waarover u elders in deze Nieuwsbrief meer kunt lezen. Dat boek wordt een “must have” voor iedere (oud)MLDer, en zal voor trouwe donateurs tegen een scherpe prijs te koop zijn.

In de vorige Nieuwsbrief werd uitgebreid aandacht besteed aan 70 jaar D-day, waarbij een tiental veteranen van VSQ 320 aanwezig waren. Het is opvallend dat er over de **geschiedenis van VSQ321** vergeleken met die van VSQ 320 veel minder bekend is. Waarschijnlijk komt dat doordat VSQ320 tijdens WO II vanuit Engeland in het Europese theater opereerde, onder het toezicht van de Nederlandse regering in ballingschap en met een Prins-gemaal die regelmatig op bezoek kwam. Bovendien incasseerde het squadron zware verliezen (156 gesneuvelden en vele vliegtuigen). En de vele publicaties van Hans van der Kop over zijn oorlogsbelevissen bij 320 hebben aan de bekendheid van de geschiedenis en roem daarvan ook zeker bijgedragen. Het grotere VSQ321 (plm. 500 man en 22 Catalina's!) was aan het ver verwijderde Aziatische front actief, verspreid over Ceylon, Zd-Afrika, Australië en eilanden in de Stille Oceaan. En er vielen aanzienlijk minder slachtoffers. De operaties van het squadron waren weliswaar zeer effectief maar gewoon minder sexy! Kees Leebeek schreef een recensie over het vorig jaar verschenen boek geschreven door de dochter (historica) van de commandant van VSQ321 in oorlogstijd, KLTZ van Prooijen, over diens ervaringen. Wegens de actualiteit van D-day ontbrak hiervoor toen de ruimte maar in deze Nieuwsbrief kunt u deze recensie alsnog lezen. Van harte aanbevolen!

Bij een bezoek zult u de Kramerhal (met de Neptune-neus, trainer en motoren) niet meer terugkennen. De beschikbare ruimte wordt zodanig vergroot dat ook **onze Lynx** (de 278) er volgend jaar mooi in past. Met gespreide bladen wel te verstaan! Hoe dat mogelijk is ziet u tegen die tijd wel. Inmiddels is de scheidingswand met de achtergelegen voormalige OS&O-opslagruimte verwijderd en kan het timmer- en schilderwerk beginnen.

Waarschijnlijk heeft u onze geheel **vernieuwde website** (www.traditiekamerml.nl) al eens aangeklikt. Wij zijn heel tevreden over het strakke en overzichtelijke ontwerp van Marijn Media Design. En naast de vormgeving is ook de inhoud (content) opgevallen bij de **Koninklijke Bibliotheek**, waardoor onze website door dit eerbiedwaardige instituut is aangemerkt als "**digitaal erfgoed**". Dit houdt in dat de content op gezette tijden wordt opgeslagen om te voorkomen dat er gegevens verloren zouden gaan die voor toekomstig onderzoek van belang kunnen zijn. We doen er kennelijk toe, ook op historisch gebied en zien dat als een groot compliment!

Op de **donateursdag woensdag 21 oktober** a.s. zal LTZ1 b.d. Wies Platje een lezing geven over de Koude oorlog boven de Atlantische oceaan. Met name de MARPAT (waar Wies toentertijd Intell-officier was) speelde daarin met haar MPA's een belangrijke rol.

Ik hoop u die dag als gebruikelijk weer in groten getale te mogen begroeten en wens u mede namens het bestuur en vrijwilligers van de Traditiekamer MLD een mooie zomer toe.

Anne van Dijk

Afscheid als bestuurslid van Ali Vrijburg

Enige weken geleden nam het bestuur afscheid van Ali Vrijburg die maar liefst 12 ½ jaar lang fungeerde als secretaris. Na het tragische en veel te vroege overlijden van Anne-Bart Jonker in 2002 was Ali direct bereid in de gevallen leemte te voorzien, al had zij het druk genoeg met ander vrijwilligerswerk. Anne-Bart (de eerste vrouwelijke vliegdekofficier bij de KM) was niet alleen een oud-collega MARVA maar ook haar vriendin en buurvrouw. Ali kwam in september 1961 in dienst als codeur-telexist, waar zij woonde in "het Marva-huis" en vervolgens functies kreeg in "de bunker" van de verbindingsbureaus te Den Haag, Amsterdam en Den Helder en gestaag opklom in de rangen.

Varen was voor Marva's niet mogelijk en dat vond zij best jammer. Omdat ze geen zin had in een levenslange - zij het vrijwillige - ondergrondse detentie en het Korps Marva bovendien zou uitfasen ging zij over in beroepdienst en kreeg een baan bij de Maatschappelijke Dienst van Defensie te Den Helder. Daar volgde Ali naast haar baan de studie maatschappelijk werk op MBO en HBO-niveau. Toen het Thuisfront Informatiebureau in 1979 werd opgericht werd zij voor deze functie gevraagd en benoemd tot officier. Daardoor kon ze bijdragen aan de verdere uitbouw van dit orgaan, dat tegenwoordig niet meer valt weg te denken en zijn nut zeer heeft bewezen. In 1984 volgde plaatsing bij het MVKKooy als stafofficier personeel van de Helikoptergroep. Ali was inmiddels helemaal geworteld in het Helderse waar zij een fijn huis had gevonden. Een plaatsing bij de SMD in Driehuis veranderde daar niets aan. Uiteindelijk ging zij in 1996 met leeftijdsontslag als hoofd OS&O te Den Helder.

Omdat Ali in de loop der jaren naast haar activiteiten in de WG post-actieven van de KVMO ook zeer verknocht is geraakt met de Traditiekamer MLD blijft zij aan als vrijwilliger, onder meer om de inventarisatie van de collectie af te ronden.

En u zult haar dus ook blijven zien als gastvrouw op de jaarlijkse donateursdag. Ali, hartelijk dank voor je jarenlange inzet!

Anne van Dijk

Een eeuw Marineluchtvaartdienst

Ogen, oren en tanden van de vloot

In het begin van de vorige eeuw verschenen in het Marineblad de eerste publicaties over de mogelijkheden van de zogenaamde “luchtscheepvaart” voor de Koninklijke Marine. Luitenant ter zee Rambaldo - een enthousiast ballonvaarder - was de eerste grote promotor van toepassingen van ballonnen en vliegtuigen in de marine en wordt daarom wel de “geestelijke vader” van de MLD genoemd. Helaas kwam hij op tragische wijze vroegtijdig om het leven bij een ongeval met een luchtballon. Toen de Luchtvaartafdeling van het Leger op 1 juli 1913 werd opgericht kreeg de marine wat meer haast met het nadenken over een eigen vliegdiens. Drie dagen vóór het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog - op 1 augustus 1914 - meldde A.S. Thomson zich als eerste marineofficier voor zijn vliegopleiding bij de Luchtvaartafdeling op Soesterberg. Enkele jaren later - op 18 augustus 1917 - werd dan eindelijk de Marineluchtvaartdienst opgericht met als eerste commandant luitenant ter zee Dirk Vreede. Een vliegdiens die zich in de loop van haar bestaan zou ontwikkelen tot een volwaardige militaire, maritieme luchtvaartdiens in al haar facetten: als verkenners, als wapendragers en als leveranciers van slagkracht op en boven zee, kortom *als ogen, oren en tanden van de vloot*. De geschiedenis zou al spoedig leren dat een moderne vloot zonder luchtcomponent ondenkbaar, onvolledig en kwetsbaar was. Over twee jaar (2017) is het honderd jaar geleden dat de Marineluchtvaartdienst werd opgericht. De Stichting vrienden van de Traditiekamer MLD zal aan de viering van dit jubileum op verschillende manieren aandacht schenken, ondermeer door de publicatie van een boek over *Een eeuw Marine Luchtvaartdienst*. Weliswaar is er al tamelijk veel gepubliceerd over de MLD, maar daarbij heeft vrijwel steeds de nadruk gelegen op bepaalde perioden zoals de Tweede Wereldoorlog of op bepaalde vliegtuigtypen. Dit boek poogt een allesomvattende, beknopte en wetenschappelijk verantwoorde geschiedschrijving van de MLD te geven vanaf het ontstaan ervan in 1917 tot het heden. Omdat de MLD - uit bezuinigingsoverwegingen - sinds enkele jaren niet langer een zelfstandig onderdeel vormt van de Koninklijke Marine en geïntegreerd is in het Defensie Helikopter Commando zal dit boek waarschijnlijk de laatste geschiedschrijving over de MLD zijn gezien vanuit een marine-perspectief. Omdat het noodzakelijke onderzoek en het schrijven van een dergelijk boek veel tijd vergt, is er voor gekozen te werken met een team van vier auteurs die allen gekopt en gemazeld

zijn in de naoorlogse MLD en relevante expertise bezitten. Dit team bestaat uit Kees Leebeek, Arie van der Hout, Kees Bakker en Anne van Dijk; zij vormen tevens de redactie en lezen en becommentariëren elkaars werk. Vrijwilligers van de Traditiekamer MLD zorgen in samenwerking met het Nederlands Instituut voor Militaire Historie voor de foto- en filmbeelden en de vereiste ICT-ondersteuning. Het boek zal in toegankelijke taal worden geschreven voor alle geïnteresseerden in de maritieme luchtvaart, waarbij de mens centraal zal staan. De uitgave zal rijk worden geïllustreerd en voorzien van Layar-iconen waarmee authentieke filmbeelden met geluid en historische foto's kunnen worden opgeroepen met de smartphone. Donateurs kunnen een exemplaar verkrijgen tegen een sterk gereduceerde prijs.

Veteranen MLD

Onze vrijwilliger Dirk Megchelse treedt op als vertegenwoordiger van de MLD-veteranen in de Stichting MILU (Federatie veteranen en oudgedienden van de Militaire Luchtvaart). Het huidige peloton dat zich achter de MLD-vlag schaart bestaat uit plm. 30 man en kan altijd versterking gebruiken. Het vormde op 4 mei bij de dodenherdenking een Erehaag op de Dam en is aanwezig bij tal van evenementen zoals de herdenking te Soesterberg, het 5 mei defilé te Wageningen, de nationale Veteranendag, Prinsjesdag enz. Veteranen zijn van harte uitgenodigd.

Meer informatie kunt u krijgen bij Dirk Megchelse via email dirk.sr@megchelse.nl of tel 071-5170375

Donateursdag 2015 - woensdag 21 oktober

Het thema voor deze dag is:

“De Koude oorlog op de Atlantische Oceaan”

door LTZ1 b.d. Wies Platje,

voormalig INTEL-officier bij de MARPAT en de MID.

U ontvangt tijdig een persoonlijke uitnodiging met details.

Luchtvaartbeurs Hoogeveen

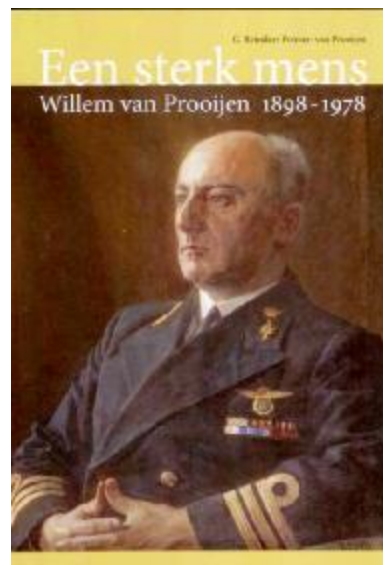
Dat het onze vrijwilligers niet ontbreekt aan enthousiasme en inzet is bekend. Een belangrijke reden daarvoor is de onderlinge saamhorigheid en de liefde voor het MLD-erfgoed.

Op deze foto (genomen tijdens het luchtvaartevenement op Hoogeveen airport) straalt de vrolijkheid er dan ook vanaf: "kijken, kijken, niet kopen?". Het maakt Jacques, Gerard, Piet en Herman niet uit: zij vermaken zich toch wel!

Donateursdag 2015
woensdag 21 oktober

Boekbespreking

Dr. C. Reinders Folmer- van Prooijen,
Een sterk mens.

Willem van Prooijen 1898-1978

Leiderdorp/Leiden 2013,

ISBN 978-90-5997-160-8.

*Bestellen: bij de auteur 071-5895382,
corrierf@xs4all.nl, de prijs is dan € 25
(verzendkosten Nederland €3,84). Bij de
boekhandel is het boek te koop voor € 29,50.*

In het boek kan een tweetal verschillende elementen worden onderscheiden.

Allereerst een biografisch deel waarin de auteur (en dochter) Corrie van Prooijen uit de dagboeken, familie- en overige bronnen het leven van haar vader reconstrueert. In dit deel komen zijn afkomst en jeugd aan de orde (1898-1920), zijn periode als stuurman op de grote handelsvaart (1920-1927), zijn periode bij de Koninklijke Marine (KM) als officieervlieger in het interbellum in Europa, zijn plaatsingen in Nederlands Indië (1927-1941) en de periode dat hij op Ceylon verblijft en zijn vrouw en een deel van zijn kinderen op Java achterblijven (1942-1945). Tenslotte beschrijft Corrie de familiegeschiedenis na de oorlog: haar vader dient dan bij de KM in Nederland tot zijn leeftijdsontslag in 1954 (1945-1954). Daarna dient hij nog als plaatsvervangend, later als hoofd van de dienst Bescherming Bevolking van Den Helder tot het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaren (1954-1964). In 1978 overlijdt Willem van Prooijen.

Het boek bevat daarnaast ook de integrale (onbewerkte) tekst van de persoonlijke dagboeken van Willem van Prooijen die hij gedurende de oorlogsjaren 1942-1945 in het toenmalige Ceylon schreef voor zijn echtgenote die na de Japanse invasie op Java was achtergebleven. Hij was in die periode - na zijn evacuatie met de marine vanuit Java naar Ceylon - onkundig van hun lot onder Japanse bezetting en van het lot van zijn familie (onder andere zijn

oudste zoon) in Nederland onder Duitse bezetting. Op Ceylon diende hij in de functies van Commandant Marineluchtvaartdienst Oost, tevens Commandant van het RAF 321 Dutch squadron. De dagboeken vormen een primaire historische bron, waarin overigens om redenen van geheimhouding (het was oorlog) het marinedeel slechts zeer fragmentarisch en versluierd aan bod komt.

Het biografische deel geeft een inkijk in de sociale omstandigheden in de vorige eeuw. Op het moment dat het met de koopvaardij na de eerste wereldoorlog bergafwaarts ging kon Willem van Prooijen van zijn alsmaar teruglopende inkomsten als stuurman bij de Holland-Amerika-lijn zijn jonge gezin niet meer onderhouden. Hij solliciteerde in 1927 bij de KM en werd gekeurd en aangenomen als officier zeewaarnemer der 3^e klasse bij de Koninklijke Marine Reserve (KMR) bestemd om over te gaan tot het korps officieervlieger. De vliegopleiding doorliep hij probleemloos (hij bleek een “vlieghandje” te hebben) en eind 1928 had hij al de benodigde brevetten behaald. Als vlieger volgden plaatsingen in Nederland en vervolgens in Nederlands Indië waar hij op Dornier-Wal-vliegboten vloog. In 1938 werd hij - na een periode in Nederland - voor de tweede maal in Indië geplaatst namelijk te Soerabaja (marinevliegkamp Morokrembang) eerst als groepscommandant van de T-watervliegtuigen (Fokker IV W), later als groepscommandant van de X-vliegboten (Dornier Do 24K) en de Catalina vliegboten (Catalina Consolidated PBV). Rond eind 1940 werd hij overgeplaatst naar Batavia waar hij commandant werd van het marinevliegkamp Tandjong Priok, tevens commandant van een groep Do 24K vliegboten. Na de Japanse aanval op Pearl Harbour werd op 7 december 1941 de oorlog verklaard aan Japan. In december 1941 kreeg hij opdracht om met zijn groep - in samenwerking met de Engelsen - gewapend te patrouilleren in de Zuid-Chinese Zee waarbij de voorhoede van de Japanse invasievloot richting Malakka en Singapore werd verkend. In de oorlog werden alle krachten gebundeld in een geallieerd ABDA-commando (American-British-Dutch-Australian command). Van Prooijen werd bij de ABDA-staf in Bandoeng geplaatst en kreeg de opdracht mee te werken aan de opzet en inzet van een Reconnaissancegroep vliegtuigen. Er werden aanzienlijke verliezen geleden. Na de slag in de Javazee op 28 februari 1942 waarbij de ABDA-vloot grotendeels verloren ging, was de oorlog in Indië verloren en kreeg de commandant der zeemacht in Indië vice-admiraal C.E.L. Helfrich opdracht van de gouverneur-generaal om met de resterende marine-eenheden te evacueren naar het buitenland teneinde daar de strijd voort te zetten. Deze evacuatie met vier Catalina's (en de CZM aan boord) naar Colombo op Ceylon vond plaats op 2 maart 1942. Vanaf dat moment was het voor van Prooijen en al zijn onderhebbers onduidelijk hoe het de

achtergelaten vrouwen en kinderen zou vergaan. Die 4 Catalina's en 26 officieren en onderofficieren vormden het zelfstandige Royal Airforce (RAF) Dutch 321 squadron met Willem van Prooijen als commandant. Aanvankelijk opereerde 321 vanaf Kogalla airforcebase op de zuidpunt van Ceylon, later vanaf China Bay op de oostkust. Van Prooijen werd tevens benoemd als commandant van de MLD Oost en tijdelijk bevorderd tot hoofdofficier vlieger der tweede klasse (equivalent aan kapitein luitenant ter zee, overste). Gedurende de 3,5 oorlogsjaren van zijn commando groeide het 321 squadron uit tot de grootste marine-eenheid in Azië, met 22 Catalina's en ca. 500 man. De vliegtuigen en bemanningen van 321 werden voor hun operaties - behalve vanaf China Bay - daarnaast op detacheringsbasis ingezet vanuit Azië, Zuid-Afrika en Australië vooral voor verkenning van oppervlakte-eenheden, onderzeebootbestrijding, bescherming van konvoien, speciale operaties, search and rescue-acties en tegen het einde van de oorlog voor offensieve bombardementsoperaties met Liberators. De onderhoudsbemanning zorgde met haar inzet voor een hoog gereedheidspercentage (~70%) van de vliegtuigen. De inzet van 321 in de dreigingsgebieden zorgde voor een duidelijke afname van het verlies aan geallieerde scheepsruimte.

Willem van Prooijen is als oorlogscommandant van de marineluchtvaartdienst in de Oost en als commandant van 321 squadron zeer effectief gebleken. Zijn handhaving van een strakke discipline gecombineerd met zijn diepmenselijke benadering van alle squadronleden werkte goed. Bovendien zaten vrijwel alle squadronleden in hetzelfde schuitje: hoe het met het thuisfront ging was zeer onzeker. Ze hoorden soms verschrikkelijke verhalen over de slechte behandeling van vrouwen en kinderen door de Japanners. Soms werden die spanningen hen teveel: niets menselijks was hen vreemd!

Het boek heeft me van het begin tot het einde geboeid al vond ik het nagenoeg ontbreken van de militaire aspecten teleurstellend. Dat is echter de auteur niet aan te rekenen, haar vader heeft die aspecten om veiligheidsredenen niet aan het papier toevertrouwd en het haar later niet verteld. Er is in de literatuur ook niet zoveel te vinden over de geschiedenis van het RAF Dutch 321 squadron in de Oost. Het wordt tijd de geschiedschrijving van de MLD te completeren. Dit boek kan daartoe zeker inspireren.

Kees Leebeek

Voorlichting vliegtuigongevallen

Op verzoek van nabestaanden verrichten wij in overleg met de Marine regelmatig onderzoek naar de dossiers van ongevallen bij de MLD met dodelijke slachtoffers. Het is ook CZSK veel waard om het terughoudende voorlichtingsbeleid uit de naoorlogse decennia met terugwerkende kracht enigszins goed te maken jegens nabestaanden die na zovele jaren graag willen weten wat er nu precies is gebeurd. Dat is echter vaak niet makkelijk omdat veel documenten in de loop der tijd zijn zoekgeraakt of weggegooid. Wij doen er alles aan om ongevalsrapporten uit het verleden op speuren en te archiveren. Zo inventariseert momenteel Ivan Krijns het ongevallen-archief van de Lynx: dankbaar monnikenwerk!

Soms leest u over de resultaten van dit werk in de Alle Hens, zoals in maart j.l. (nr. 02/2015) over het ongeval met een Avenger nabij Gibraltar in 1960, maar meestal blijft deze voorlichting buiten de publiciteit.

Al vele jaren kunnen wij hierbij een beroep doen op het archief van Coen van den Heuvel van de Flash Aviation shop te Eindhoven. Hierdoor konden wij dit jaar CZSK helpen met de voorlichting over het noodlottige vliegongeval met een laagvliegende (“strietsende”) Harvard boven Tesselhors in 1966, waarbij LTZV 3 KMR G.A. Visser van de manche-oppickploeg dodelijk werd geraakt. De nabestaanden werden ontvangen en uitgebreid gebriefd in de Vreeburghal van de Traditiekamer, met de naam van het slachtoffer als stille getuige in de opengeslagen Gedenkrol MLD. Een betere ambiance was volgens de familie niet denkbaar.

Gelukkig lopen de meeste vliegtuigvoorvallen beter af.

Op de website flash-aviation.nl is in de rubriek “kleine weetjes” onder meer het volgende te lezen:

“Negentig jaar geleden... 12 mei 1925. Voor de Facebook-pagina van de MLD had ik een klein item over een Fokker D.VII, de D-20, die in de omgeving van Petten-Camperduin tegen een stalen kabel aanvloog die daar gespannen was op ongeveer 12 meter hoogte. De kabel hing tussen het gestrande Britse slagschip HMS Prince George en de wal, en werd gebruikt voor het transport van sloopmateriaal. Het vliegtuig stortte neer waarbij het zwaar werd zwaar beschadigd en de (LVA)vlieger lichtgewond raakte. Het verslag meldt dat ook de toren, waaraan deze transportkabel vast zat zwaar beschadigd werd. Maar wat ik niet wist was dat resten van dit slagschip tot vorig jaar nog zichtbaar waren in de branding! Enfin, het wrak is inmiddels ondergespoten als onderdeel van de kustversterking.

(zie ook <https://www.youtube.com/watch?v=3i1OZsprGxM> en <http://www.rodinl.nl/widgets/1922-nieuws/nieuws/1118409-prince-george-onzichtbaar>)

Velen van ons zullen zich vliegend langs de kustroute van De Kooy naar Valkenburg het wrak in de branding bij Camperduin nog herinneren!

Schoonmaakbeurt Neptune

De Neptune, de voormalige poortwachter van MVKValkenburg, vergt regelmatig het nodige ellbogenstoom om te voorkomen dat het een dierentuin wordt en corrosie de vrije hand krijgt. Het is een beetje vechten tegen de bierkaai, maar we geven het niet op. Buiten de vogelnesten is de groene aanslag een telkens weerkerend euvel, hetgeen vooral op de witte bovenkant erg storend is. In februari heeft **Witkamp dienstverleners** onze grand old lady gratis een professionele wasbeurt gegeven, waarvoor wij hen zeer erkentelijk zijn!

Nieuwe donateurs

L. van Esdonk

O. van der Heide

L. Lammertse

R. Meijer

J.J. Roolant

J. Hartog

A.C. Tjepkema

F. Vermeer

J. W. Visser

A.E. Weeke

Opening Nationaal Militair Museum

Afgelopen december is het Nationaal Militair Museum in Park Vliegbasis Soesterberg geopend door Koning Willem-Alexander.

Het Nationaal Militair Museum heeft maar liefst 35.000 vierkante meter tentoonstellingsruimte. De collectie -van pantservoertuigen, helikopters, gevechtsvliegtuigen en tanks tot uniformen, schilderijen, oude drukwerken en gebruiksvoorwerpen- is een samenvoeging van de objecten uit het Militaire Luchtvaart Museum uit Soesterberg en het Delftse Legermuseum.

Het NMM is, net als het Marinemuseum, vrij toegankelijk met uw veteranenpas of Museumjaarkaart.

Het MLD-erfgoed is ook nadrukkelijk aanwezig.

De dog fight.

Het Arsenaal.

Samenstelling bestuur
Stichting Vrienden van de Traditiekamer MLD

Voorzitter: A. van Dijk - CDR b.d. (traka@vandijksr.nl)
Secretaris: W.F.C. Muilwijk - KTZ b.d.
Penningmeester: P.J. Post - KLTZ b.d.
Lid: J. Bierens - LTZWD2 b.d.
Lid: Frits Kraaij
Lid: F. Noom - KTZ b.d.

Donateur worden van de Stichting Vrienden

De jaarlijkse bijdrage voor donateurs is € 12,50.

Aspirant donateurs kunnen zich aanmelden door bureau OS&O te bellen
0223-658777 of zij kunnen zich per e-mail aanmelden via onze website
www.traditiekamerMLD.nl

Een derde mogelijkheid is door onderstaande aanmeldstrook ingevuld te sturen
naar: **Secretaris St. Vr. Traditiekamer MLD**
Bosgroet 5, 1722KC Zuid-Scharwoude

Aanmeldstrook

Hierbij meld ik mij aan als donateur van de Stichting Vrienden
van de Traditiekamer MLD

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Tel. nr.: